

SIRIJOS KARIUOMENĖ NUVERTĖ VYRIAUSYBE

VENGRIJOS KOMUNISTAI IŠLEISTŲ Į UŽSIENĮ KARDINOLĄ MINDSZENTY

Kremlui svarbu parodyti "taikingą sugyvenimą"

ROMA. — Po Chruščevo žento ir dukters audiencijos pas popiežių laukiama, kad netrukus į Vatikaną atvyks Vengrijos katalikų bažnyčios galva kardinolas Mindszenty, prisiglaudęs nuo komunistų persekiojimų JAV pasiuntinybėj, Budapešte. Per vengrų revoliuciją 1956 metų pabaigoj kardinolas buvo išlaisvintas iš kalėjimo, bet netrukus, kai SSSR tankų divizijos sutruškino vengrų laisvę, kardinolas pabėgo į JAV diplomatinę atstovybę.

Austrų laikraštis "Die Presse" rašo, kad jų kardinolas Franz Koenig netrukus važiuos į Budapeštą išdėstyti kardinolui popiežiaus pažūrą. Kard. Koenig yra atvažiavęs į Vatikaną. Mindszenty, kad ir be veikimo laisvės, formaliai vis dar yra laikomas katalikų bažnyčios galva Vengrijoje. Jei komunistai leistų jam išvažiuoti, jis to nedarys, kol negaus popiežiaus nurodymo. Kardinolas Koenig jam išdėstys popiežiaus nuomonę, patarimą, ne įsakymą, apleisti JAV pasiuntinybę, o tuo pat, ir Vengriją.

Dar anksčiau buvo rašoma apie vengrų komunistų valdžios sąlygas. Jie už kardinolą išleisdami norėjo išgauti iš JAV užtikrinimą, kad Vengrijos klausimas Jungtinėse Tautose niekad nebebus keliamas. Valstybės departamentas šios mainų pasiūlymų paneigė. Bet pastarąjį JT sesijoj taip susidėjo, kad JAV pasiūlymą likviduoti Vengrijos reikalų komisiją, vadovaujamą naujazelandiečio Sir Leslie Munro, buvusio JT susirinkimo pirmininko, žinomo antikomunisto, ir šį reikalą perleisti JT gen. sekretoriui U Thantui iš neutralinės Burmos, kad jis kedentų vengrų laisvės bylą, "jei jam pasirodytų, kad tokia iniciatyva būtų naudinga".

Nikitos sveikinimas popiežiui
Šveicarų Balzano fondacijos taikos premijos įteikimas popiežiui Jonui XXIII sudarė ne tik patogią progą pasirodyti audiencijoj tarp 70 žurnalistų "Izvestijos" redaktoriui Adžubei su žmona Rada, bet ir Chruščevui pasiūlyti vėl sveikinimo telegramą popiežiui.

Iš grupinės audiencijos buvo surežisuota privati audiencija, iš kurios iššęs Aleksej Adžubei pasakojo, kad jis kalbėjo su popiežium apie taiką. "Dėl aiškių priežasčių aš negaliu atskleisti mūsų pasikalbėjimo smulkmenų", pasakė Adžubei žurnalistams.

Taikos premijos paskyrimo popiežiui pareiškimą paskaitė Giavanni Gronchi, buvęs Italijos prezidentas. Popiežius pasakė po to prancūziškai kalbą, kuri pagal Adžubei buvusi graži.

Bažnyčia kovoja už taiką
Jonas XXIII kalbėjo, kad katalikų bažnyčios supernacionalistinis neutralumas nereiškia pasyvaus neutralumo. Bažnyčios veikla nesiribuoja vien tik maldavimais vyriausybėms vengti ginklo panaudojimo. Į jos veiklą įeina pastangos formuoti taikos žmones, pasakė popiežius.

Popiežius priėmė privačiai audiencijai Adžubei, jo žmoną ir du SSSR diplomatus bei vertėjų, dvasiškį. Praeitais metais SSSR provoslavų bažnyčia sutiko pasišvęsti į Vatikano suvažiavimą savo stebėtojus, nežiūrint, vy-

IŠ VISO PASAULIO

Nuteisė nacį žmogžudį

TRAUNSTEIN, Vokietija. — Buvęs SS karininkas Josef Bachot, 42 metų, buvo nuteistas 7 metus kalėjimo už katalikų kunigo Josef Grimm nužudymą 1945 metais. Kunigas nuėmė nuo katalikų bažnyčios Goettingene nacių svastiką ir pakabino Bavarijos vėliavą. Josef Bachot, tada 21 metų, kunigą už tai nušovė.

Indija kviečia Chruščevą

MASKVA. — Indijos diplomatai galėtų didžiulius pasiekimus, jei Nikita Chruščevas, skrisdamas balandžio mėnesį į Kambodiją, Pietryčių Azijoj, užsuktų į Indiją, kur jis jau yra pora kartų svečiavęsis. Nehru vyriausybė labai pageidauja jo vizito. Komunistinė Kinija iš to turėtų padaryti išvadą, kad Sovietai remia Indiją jos ginče su Pekingo dėl pasienio teritorijų.

Prancūzijai trūksta anglies

PARYŽIUS. — Dėl šaltos ir ilgos žiemos Prancūzija negalėjo sudaryti didesnių anglies atsargų. Prasidėjus angliakasių streikui, daug kur anglies atsargos išsibaigė per keletą dienų. Tai vienur, tai kitur jau uždarė fabriškai. 200,000 anglies ir geležies rūdos kasėjų turi pagrindą išsikvoti iš valdžios geresnį atlyginimą ir trapesnę darbo sąlytę. (Kasyklos Prancūzijoje yra nacionalizuotos).

riausio graikų ortodoksų sinodo pasipriešinimo.

Šių metų pradžioj Vatikanan atvyko Ukrainos katalikų (Rutinijos) arkivyskupas Josif Slipepy, neseniai paleistas iš SSSR koncentracijos stovyklos, kur jis buvo kankinamas "kaip nacių kolaborantas" 18 metų.

Kadangi Kremlius nieko nedaro, kas netarnautų komunistui, daugis žmonių klausia, kodėl jiems nauda iš Chruščevo gerinimosi Vatikanui.

Komentatoriai atsako, kad Kremlius visų pirma padės Italijos komunistų partijai artėjantysose parlamento rinkimuose. Komunistų agitatoriaus bus lengviau įtikinti katalikus, kad jokios nuodėmės nėra, jei jie balsuos už komunistų partiją, kuri, kaip ir popiežius, siekia taikos pasauly.

Tarp didžiųjų Vakarų pasaulio valstybininkų matome nemažą katalikų — prezidentus Kennedy, De Gaulle, kanclerį Adenauerį. Sveikindamas popiežium taikos, nusiginklavimo, atominių bombų bandymų uždraudimo pastangas, Nikita Chruščevas nuduoda nustebes, kaip tokie dideli katalikai nerodo tokio entuziazmo popiežiaus taikos siekiam, kokį rodo bedieviai komunistai.

Oro jėgų sekretorius Eugene M. Zuckert (viduryje) Senato ginkluotos tarnybos komitetui pareiškė, jog Amerikos oro jėgos yra geriau paruoštos, negu kada nors taikos laiku. Dešinėje yra generalas Curtis LeMay, oro jėgų štabo viršininkas, o kairėje — komiteto pirmininkas sen. John Stennis.

KUBOS INVAZIJOS SĖKMEI REIKĖJO VIENO GERO SPRAUSMINIO LĒKTUVO

Daugiau faktų apie amerikiečių dalyvavimą žygyje

CHICAGA. — Vienas geras Amerikos sprausminis naikintuvas būtų galėjęs pakreipti Kiaulių įlankos invazijos fiaską į pergale, pareiškė Chicago American dienraščio aviacijos redaktoriui Peter Reich atsargos aviacijos generalas David Hutchinson, dabar alyvos pramonininkas Oklahoma City.

Invazijos dienomis 1961 metais jis buvo aviacijos viršininku Shaw bazėj South Carolina. Bazei priklausė Alabamos aviacijos tautinė gvardija, kurios viršininkas gen. Reid Doster buvo paskirtas kubiečių invazijos aviacijos operacijų viršininku.

Gynybos departamentas neigia, kad kariuomenės arba tautinės gvardijos nariai būtų dalyvavę Kubos invazijoje. Formališkai tai tiesa. Gen. Doster ir kiti dalyvavusieji buvo pirma paleisti neribotom atostogų, o paskui nusamdyti kaip civiliai savanoriai.

Invazijoj žuvę 5 JAV lakūnais
Gen. Hutchinson tvirtina, kad invazijos operacijose žuvo ne keturi, bet penki amerikiečiai lakūnais. Jei tiesa, būtų užtekę vieno gero Amerikos sprausminio naikintuvaro paversti šį fiaską į laimėjimą, pasakojo generalas.

Jis negalys pasakyti, ar generalui Doster buvo pažadėta naikintuvų jo sraigtiniams bombonešiams (B-26) lydėti. Bet negalys įsivaizduoti, kad šis žvalus generalas būtų sutikęs sūsti savo bombonešius, neturint naikintuvų apsaugos, į kovą, kurioj reikėjo laukti susidūrimo su priešo naikintuvais.

CIA samdyta aviacija
Kubos invazijoj reguliari JAV aviacija neturėjo jokios rolės. Gen. Doster atvykęs pas jį ir išaiškines dalyką. Koks tuzinas Alabamos tautinės gvardijos aviacijos lakūnų paėmė atostogų ir įstojo į CIA (špiozono agentūros) tarnybą apmokyti kubiečius lakūnus Nikaragvoj.

Gen. Doster paprasčiau ir gavo iš savo viršininkų gen. Hutchinson atostogų 4-5 mėnesiams ir kartu su tuo tuzinu B-26 bombonešij lakūnų išvyko į užsienį, kaip civiliai.

Kai jis grįžo (po invazijos fiasko), jis visų pirma aplankė mane", pasakojo gen. Hutchinson. "Jis buvo nusiminęs. Penki jo vyrai žuvo, visos jų pastangos nuėjo vėjais per keletą minučių".

Sen. Ellenderis rašo, kad jis nieko neužgavęs ir nieko neturįs atsiprašyti. Afrikiečių vadai esą labai jautrus kritikai. O Amerikos diplomatai stengiasi kuo imandydami jiems įtikti. Negrai iš Afrikos ar Amerikos yra tokie pat, aiškina sen. Ellender. "Užtenka pasakyti, kad baltieji yra šiek tiek juos pralenkę, ir jie ima nirsti, kaip bulius prieš raudoną skarą".

Sen. Ellender galiausiai priena įsitikinimo, kad Pietų Afrikos baltųjų "aparteidas" yra geriausia tvarka. Negrai taip gerai negyvena saviškių valdomose valstybėse, kaip Pietų Afrikos Unijoj.

Ellenderio raportas apie Afrikos tautas

Senatorius laikosi savo pareiškimo apie negrus

WASHINGTONAS, D. C. — Pietinių demokratų senatorius Allen Ellender (La.) išspausdino 800 puslapių "raportą" apie savo kelionę po 36 Afrikos valstybes.

Kaip atsimename, keturios Afrikos valstybės atsisakė praieiti metų gruodžio mėnesį įsileisti senatorių dėl jo pastabų apie naujųjų Afrikos valstybių nesugebėjimą valdytis. Būdamas Afrikoj, jis bandė pataisyti tuos, kurie klaidingai suprattę jo pareiškimus. Savo knygoj senatorius vėl tvirtai ir atvirai laikosi nuomonės, kad pažanga Afrikoj, jei kur buvo padaryta, tai tik baltųjų dėka.

Kritikuoja JAV diplomatus

Senatorius rašo, kad jis nieko neužgavęs ir nieko neturįs atsiprašyti. Afrikiečių vadai esą labai jautrus kritikai. O Amerikos diplomatai stengiasi kuo imandydami jiems įtikti. Negrai iš Afrikos ar Amerikos yra tokie pat, aiškina sen. Ellender. "Užtenka pasakyti, kad baltieji yra šiek tiek juos pralenkę, ir jie ima nirsti, kaip bulius prieš raudoną skarą".

Sen. Ellender galiausiai priena įsitikinimo, kad Pietų Afrikos baltųjų "aparteidas" yra geriausia tvarka. Negrai taip gerai negyvena saviškių valdomose valstybėse, kaip Pietų Afrikos Unijoj.

Iš Kubos išvažiavo 200,000 gyventojų

50,000 prašė įleisti į JAV

WASHINGTONAS, D. C. — Nuo 1959 metų, kada Kuboj įsigalėjo Castro valdžia, 200,000 kubiečių pabėgo arba išvažiavo kaip politiniai emigrantai į Jungtines Amerikos Valstybes. Nuo 1961 metų pradžios 500,000 Kubos piliečių paprasė leidimų išvažiuoti į Ameriką. Iš jų apie 100,000 gavo įkeliavimo ir apsi gyvenimo leidimus. Tiek pat kubiečių prašymų buvo atmesta.

Skirtumas tarp Kubos ir Sovietų bei jų satelitų valdžių yra toks, kad Kuba palyginti gana lengvai išleidžia išvažiuoti į užsienio antikomunistams. Kuba turi apie 7 milijonus gyventojų.

PERVERSMININKAI NORI DRAUGYSTĖS SU NASSERIO JUNGTINE RESPUBLIKA

Vienoje arabų valstybėje po kitos įsigali Egipto prezidento politikos pasekėjai—nacionalsocialistai

BEIRUTAS, Libanas. — Kaimyninėj Sirijos respublikoj armijos karininkai suruošė penktadienį perversmą prieš civilinę vyriausybę. Per Damasko radiją perversmininkai skelbė, kad jų žygis buvo pergalingas, nepareikalavęs kraujo aukų. Turkijoje buvo gauto žinių apie kruvinas kovas Damasko, Sirijos sostinės, gėtvėse. Vakarų diplomatai praneša, kad perversmininkų žinios yra teisingos.

Kvailiams lengviau užsitarnauti dangų

Adenaueris kritikuoja Europos sąjungininkus, ir filosofuoja

BONA. — Užsienio spaudos sąjungos vakarienių Vokietijos kancleris Adenaueris, 87 metų, apgalestavo savo kalboj, jog Vakarų sąjungininkų veik visos bėdos pareina nuo jų kvailumo.

Karta, būdamas Vatikanė, jis klausęs vieną išmintingą žėjūtį, kodėl Dievas apribojo žmogaus išmintį, bet paliko kvailystę neribotą. Jam atsakė, kad daugiau žmonių patenka į dangų per kvailumą, o ne per gudrumą. "Dangus turi būti pilnai prikimštas, mes, europiečiai, turime pagrindo tikėtis ten patekti", kalbėjo senasis kancleris, geras katalikas.

Laikraščių streikas gali greit baigtis

Leidėjai ir linotipininkų unija prieš susitarimą

NEW YORKAS. — Dienraščių leidėjų ir linotipininkų-tipografov unijos atstovai, tarpininkaujant merui Robertui Wagneriui, sutiko baigti trijų mėnesių streiką, taip įgrįsusį visuomenei, jog prezidentas Kennedy spaudos konferencijoj už tai apkaltino unijos vadovybę ir pareikalavo trejųjų įsikisimo.

\$365 mil. nuostolių

Tuo padrasintas meras Wagner ketvirtadienio vakarą sukvietė leidėjų, unijos atstovus. Penktadienį paskelbta, kad jie priėjo susitarimą. Jį dar turės patvirtinti unijos nariai. Pirmą patv pradės darbe, dar reikės susitarti dėl naujos sutarties su stereotipininkų unija, o taip pat su laikraščių pakuotojais siuntėjais.

Streikas davė apie \$365 mil. nuostolių. Tikrieji nuostoliai buvo kultūriniai, moraliniai, kuriuos sunku doleriais apskaičiuoti.

Linotipininkų unija reikalavo pridėti \$19 prie dabartinio savaitinio atlyginimo \$145 ir socialiniais pagerinimais \$18 bei sumažinti darbo savaitę nuo 36.5 val. iki 35 val.

Ji sutiko, kad būtų pakelta alga \$12.27 per savaitę, socialiniai patarnavimai \$12.63 per savaitę.

Linotipininkų darbo savaitę bus sumažinta iki 35 valandų.

Buvęs valstybės psekretorius politiniams reikalams G. McGhee paskirtas ambasadorium į Vokietiją. Ligšiolinis ambasadorius Dowling guli Amerikoj ligoninėj po inkstų operacijos. Jis išeis į pensiją.

Turkijos užsienio reikalų ministerija pranešė, kad Sirijos buvusios civilinės vyriausybės vadai, jų tarpe premjeras Chaled El Azem ir prezidentas Nazem El Kodsai, buvo priglausti jos ambasadoj Damaskė.

Irako, Jemeno draugai

Be Egipto (Jungtinės Arabų Respublikos) tuoj ir Irako bei Jemeno revoliucinės vyriausybės pasiūlė Sirijos perversmininkams pagalbą, jei reikėtų kovoti prieš intervenciją iš užsienio, tai yra prieš Jordanijos, Saudi Arabijos arba Izraelio įsimaitymą į Sirijos vidaus reikalus.

Jiems buvo atsakyta, kad naujoji Sirijos valdžia yra padėties viešpačiu. Per Damasko radiją perversmininkai barė nuverstą valdžią už atsiskyrimą nuo Egipto, bet nesakė, kad jie norėtų grįžti į Jungtinę Arabų Respubliką, tai yra, uniją su Egiptu.

Panašiai, kaip naujoji Irako valdžia, Sirijos perversmininkai nori gero draugystės su Nasseriu, arabų vienybės, federacijos, nebūtinai unijos su Egiptu. Palydint pergalingai, triukšmingai muzikai, Bagdado radijas skelbia šūkius apie laisvę, vienybę, socializmą. Tokie pat arabų nacionalsocialistų šūkiai buvo girdimi iš Irako sostinės Bagdado radijo prieš mėnesį, kai buvo nuverstas ir nužudytas diktatorius gen. Abdel Kassim.

Prieš metus laiko Sirijos karininkai (senesni, konservatyviškesni) suruošė perversmą prieš egipciečius, pasidarčiusius faktiškais Sirijos valdytojais ir išstojo iš Jungtinės Arabų Respublikos, sudarytos su Egiptu 1958 metais.

Izraelis įspėjo Siriją, Egiptą nesikėsinti į Jordanijos nepriklausomybę. Jei nasseristai užimtu Jordaniją arba nuverstų jos karalių, padidėtų per tai pavojus Izraeliui.

Lenkijos-Vokietijos prekyba

VARSUVA. — Lenkijos komunistų valdžia reiskia pasitenkinimą sudaryta nauja prekybos sutartim su Vakarų Vokietija. Vokiečiai duos Lenkijai chemikalų, mašinų, optikos ir elektros aparatų. Lenkija eksportuos savo pramonės ir žemės ūkio gaminius. Lenkijos komunistai sulaukė žemės ūkį nuo sukolchozinimo ir per tai išvengė tokio nuosmukio maisto gamyboj, kokio susilaukė Rytų Vokietija, kopijuodama Sovietų Sąjungos stalininius ūkininkavimo metodus.

Komunistinė Kinija priminė Sovietams, kad ji atėjus laiku iškels ne tik pretenzijas į Hongkongo ir Macao (britų, portugalų kolonijas), bet pareikalav išaištyti sienas su Sovietų Sąjunga.

Atsisveikinau su prof. Galvanausku

Majunga, Madagaskaras. — Niekad man į galvą neatėjo mintis, kad buvusios Lietuvos generolas būtų galėjęs Madagaskaro karaliumi tapti. Lietuvos mokyklas lankęs jaunas mas apie jį, aišku, buvo girdėję, bet man tai buvo didžiausia naujiena. Vėliau patyriau, kad iš Marijampolės kilęs Vaclovas Seroševskis net romaną apie šį didelį nuotykių vyrą buvo parašęs, bet man ir šio romano neteko matyti. Romanas vadinasi "Benjovskis". Man būtų įdomu patirti, kaip tas generolas karaliau ir kaip jis su vietos žmonėmis elgėsi. Ką žin kiek lietuvių tą romaną skaitė?

Prancūzai už gera jam blogu atsilygino. Paciami Madagaskare gen. Benjovskis tapo legendiniu žmogumi. Jie dar ir šiandien kalba apie Benjovskį, kaip apie salos karalių. Malagasiai mano, kad jis norėjęs salos gyventojams gero, todėl ir pasipriešinęs prancūzams. Iš viso, prancūzai, kaip kolonistai, labai žiaurūs. Prieš beginklius gyventojus jie vartoja pačias žiauriausias priemones.

Antrojo Pasaulio Karo pabaigoje jau aiškiai buvo matyti, kad buvusios kolonijoms reikės duoti daugiau laisvės. Malagasiai pasipriešino prancūzų okupacijai. 1948 m. visa sala sukilo. Prancūzai labai žiauriai numalšino sukilimą. Jūs šaudėte je joki pasigailėjimo. Visame Madagaskare žuvo keli šimtai žmonių. Salon buvo atskridęs gen. De Gaulle. Jis bandė įtikinti naują malagasų valdžią apie geras prancūzų norus. Jis malagasams pradėjo pasakoti apie Prancūzijos didybę. Kokia ta prancūzų didybė buvo — kiekvienas vyresnis salos gyventojas gerai prisimena.

Saloje pragyvenimas labai pigus, bet užtat ir darbininkai, palyginus su amerikiečiais, gauna labai mažą atlyginimą. "Pušpušis" mudr vėžio visą popietę, o kai parvežė namo, tai pareikalavo tik 20 centų. Kai daviau jam pusę dolerio, tai jis nežinojo, ką daryti; nenorėjo tikėti, kad kas nors jam duotų tokia "stambią sumą". Ponia Galvanauski jį aiškino, kad neturis gražos. O kai jam buvo išaiškinta, kad visa suma jam priklausė, tai jo džiaugsmui nebuvo galo.

Buvau apsisutojęs geriausiaje Majungos viesulyje. Namas senas, bet visur švaru, patarnavimas geras. Ir mane iš viso paėmė tik tris dolerius. Saloje darbininkai į dieną uždirba po 20, 30 centų. Specialistai gauna iki 50 centų. Tarnautojai į mėnesį uždirba nuo 15 iki 20 dolerių. Rinkoje žuvis, vaisių, duonos galima nusipirkti už 10 centų. Maistas pigus, bet ir uždarbis labai mažas.

Sala didelė, bet dirbamos žemės ne tiek daug. Saloje yra labai aukštų kalnų. Tai ak-

muo, granitas. Vietomis kalnai apaugę medžiais, kitur uolos stovi tuščios. Derlinga žemė tik tai salos pakraščiais. Bet ten žemė priklauso savininkams. Saloje yra didokas žemės savininkų skaičius. Gyventojai prisiaugina sau maisą.

Pracito šimtmečio pradžioje saloje buvo didelės aukso kasyklos. Bet prancūzai aprinko auksą iš gyventojų ir išknisino visas kasyklas. Paskutiniaisiais 20 metų aukso kasyklos uždarytos, jos neapsimoka. Vietomis randamas ametištas ir topazas. Tai labai brangūs akmenys. Bet visos vietos pačiomis moderniausiomis priemonėmis jau išieškotos. Prancūzai išsivežė visus brangakmenius. Jeigu kartais dar pasitaiko koki vertingesnį akmenį rasti, tai jau didelė naujiena.

Tvirtinama, kad saloje yra anglies ir aliejaus. Specialistai jau žino, kuriose vietose reikėtų pradėti kasinėjimus, bet reikia įdėti kapitalo. Tuo tarpu didesnio kapitalo nėra. Vietos gyventojai pasigamina sau maisto, bet drabužius, mašinas reikia importuoti. Už išvežamą maistą jie gauna labai mažai, o už naujas mašinas tenka brangiai mokėti. Tvirtinama, kad rasti didoki uranijaus klodai, bet apie kasimą dar nieko negirdėti.

Pailsėję ir išsikalbėję mudu su p. Galvanausku dar kartą nuvykome į jo vilą "Les Geraniums". Dar porą valandų mes tarėmės įvairiais rasti ir gyventojų reikalais, pailėm Lietuvą, papasakojau apie paskutinę mano kelionę į Vilnių, pasimatymą su gimnėmis, apie lietuvių gyvenimą Amerikoje ir kitus dalykus. Vėliai vakare išvažiavau į savo viesulį.

Sekandios dienos rytą, vos saule pakilus, — o josios tekejimas ten labai gražus, kai ji išlenda iš jūros, — p. Galvanauskas ir vėl atsirado miestelyje. Mudu dar kartą apėjome miesto centrą, o vėliau nutarėm atšvesti į gimtadienį — pabaliovioti. Nuėjome į vieną geriausių vietos restoranų, užsakėm gerus pietus, bonką gero vietos vyno ir užkandome.

Lėktuvus iš Majungos skrido į Tenamarivą tuojuo po pietų, tai mudu visą rytą ir praleidome besikalbėdami įvairiomis temomis. Ponas Galvanauskas buvo dėkingas, kad aš, besitrunkdamas po įvairius pasaulio užkampius, nutariau pasukti iš kelio ir jį susirasti.

Man buvo labai malonu pažinti vieną turiausių mūsų tautos atstovų. Pradžioje mane stūmė paprastas žingeidumas, kartais atmieštas abejoniškas, o vėliau, kai susitkau su žmogumi, tai gailėjai, kad mano laikas buvo toks trumpas, kad negalėjau dar bent poros dienų praleisti Majungoje. Kiek sužinojau apie Madagaskarą, kiek patyriau apie

Stidinėjimo sportas Japonijoje pasidarė nepaprastai populiarus. Priskaitoma apie 3 mil. stidinėjų.

Lietuvą, tai nebūčiau radęs jokiam geografijos ar istorijos vadovėlyje.

Ponas Galvanauskas mane palydėjo į aerodromą ir palinkėjo laimingos kelionės.

Vladas Rasėtauskas

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Dr. Sabine giria savo, peikia Dr. Salko skiepus

Dr. Albert Sabine iš Cincinnati, dalyvaudamas Chicago Medicinos draugijos metiniame susirinkime, smarkiai išpeikė dr. Jonas Salko skiepus nuo polio ir išgyrė savuosius. Pirmojo skiepai yra gaminami iš nebe gyvųjų virusų ir įsvirkštinami, o Sabino yra gaminami iš gyvųjų virusų ir imami per burną.

Irodinėdamas, kad su Salko skiepais nesą galima apsisaugoti nuo polio epidemijų pasikartojimo, kalbėjojas nurodė ir priešais žinioms. Viena, kad didelis skaičius žmonių bendrai neprisibaudžia skiepytis; antra, kad įsigijus imunizaciją Salko skiepais, vis tik esą galima turėti savyje ir kitiems perduoti polio virusus; trečia, kad daugumas nepaima viso skieptų skaičiaus, reikalingo pilnai imunizacijai; ketvirta, kad daugelis net po 3 ir 4 išsvirkštųjų negauna reikalingos imunizacijos, ir penkta — kad, kai kurie žmonės po kelių mėnesių ar metų po įsikiepijimo vėl netenka imunizacijos. Vienintelis tinkamas būdas nutraukti polio virusų perdavimą iš vieno kitiems, esą plati imunizacijos programa, imant jo "valgomuosius" skiepus.

Chicago sveikatos taryba vis dėlto tebėra atsargi su dr. Sabine valgomaisiais skiepais. Jei nutartų priimti jo pasiūlymą, tai jau ateinančią mėnesį reiktų pradėti programą vykdyti, kad būtų galima apsisaugoti nuo polio pavojų iki vasaros pradžios.

Chicagoje didžiausias indėnų rezervatas

Indėnų parodoje, kuri vyks McCormick Place nuo ateinančio trečiadienio, kovo 13 d. iki sekmadienio kovo 17 d., dalyvaus su savo skirtingais papročiais, kostiumais, šokiais, dainomis ir meno dirbiniais bei kultūros eksponatais 70 indėnų genčių iš visų JAV, net iš Aliaskos. Stebėtina, kad Amerikos indėnai neturi visiemis bendros indėnų kultūros, o visos 70 genčių, kurias atstovauja Chicago Indėnų Centras, turi savo skirtingas kultūras; iš jų 24 genčių su savo programomis išėina viešai pasirodyti ateinančią savaitę. Chicagoje šiuo metu jau gyvena 9,000 indėnų, tai yra daugiau nei bet kuriame rezervate visoje Amerikoje.

Chicago indėnų reikalais rūpinasi jų Centras, 411 North

La Salle street, Chicagoje. Savųjų šalpos reikadams jie gauna tik iš Crusade of Mercy 40 nuosimčių, o likusius 60 nuosimčių turi patys sukelti, ir ši paroda yra vienas būdas lėšų pasidaryti.

Amerikos Indėnų Centro direktorius Robert Rietz pabrėžė, kad iš Irokezą (Iroquois) Federacijos Jungtinės Amerikos Valstybės gavo idėją apie valstybių federaciją, kur pasikiros valstybės dalį galios perleidiu centriniam autoritetui, o dalį sau pasilaiko; taip pat Amerika iš indėnų paveldėjo daug rankdarbių meno, folkloro, kornus (kukuruzą), kalakutus ir daugybę vietovardžių.

Paroda kasdien bus atidaryta nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Įėjimas nemokamas, tik bus mažas mokestis už įėjimą į teatrą, kuriame vyks indėnų vaidinimai ir šokiai.

Raugėti sveika

Buvęs iki 1960 metų Mayo kliniko gastroenterologijos departamento vedėjas Dr. Arnold Bargen, kalbėdamas Chicago medicinos draugijos konferencijoje, pareiškė, kad žmonės neprivalo varžytis, jei būnat kitų draugijoje užėina noras nusiraugėti (bech).

Išdėstęs visą eilę priežasčių, dėl kurių viduriuose susikaupę oras veržiasi laukan, jis pateikė eilę patarimų kaip to išvengti. Valgyti normalius pusrėčius, išgerti reikalingą kiekį skysčių, kramtyti maistą sučiauptomis lūpomis, vengti nervų įtampos, saugotis negerti oro, ypač nevalgyti per greitai.

Bent 70 nuosimčių raugėjimo sukelti netinkamas oro rijimas, porotų (akėtų) valgių, kaip tai tortų ir kt., kuriuose yra daug oro, valgymas, alaus, karbonuotų gėrų gėrimas, net rūkymas ir seilių rijimas.

"Jei visos priemonės nepadedą ir draugijoje būnant užėina noras nusiraugėti, reikia atsikelti, nueiti į kampa, plačiai atidaryti burną ir leisti orui išėiti", patarė Dr. Bargen, kaip geriausia ir sveikiausia išėiti, nes "slopinimas noro raugėti gali atvesti į rimtus gastronominius pakrikimus".

Geros naujienos

Mero Daley pranešimą, kad jis atnaujino policijos superintendento prof. O. W. Wilsono samdos kontraktą ir kad Wilsonas pasiliks Chicago policijos viršininku tol, kol Daley bus merr, Chicago Daily News editoriale pavadino "good news", ir atkirsdamas respublikonų nelemto kandidato Benjamin Adamowskio kaltinimą, kad esą prie Wilsono kriminalas Chicago labiau padidėjęs, negu kituose miestuose, laikraštis atsako, kad vis dėlto Chicago prie Wilsono daro progresą, nors ir nesparčiai. Trimis nusikaltingų kategorijomis, kurias suminėjo Adamowskis, (iš FBI raporto) Chicago 1962 metais turėjo geresnį rekordą negu 1961 — su 1,243 mažiau plėsimų, 2,325 mažiau automobilių vagysčių ir 8,357 mažiau smulkių vagysčių, tik užpuolimų yra kiek padaugėję. "Mes žinome, kad Wilsono rekordas yra labai sąžiningas; tik mes nežinome, ar kiti policijos viršininkai yra tiek pat sąžiningi", pastebi editorialis. Korupcija cilinių policininkų tarpe pasidarė reti ir atsiitiktini dalykai. Kur yra daugiau kaip 10,000 vyrų, visada pasitaikys ir blogų. Bet ta liga nebėra epidemiska.

Pagaliau, nors tūli užkietėję senieji ir ilgisi "senųjų gerųjų laikų", bet visai eilė naujųjų rekrutų policininkų jau randa, kad vėl yra garbė būti Chicago policijos valdininku. Jau vien už tai miesto skola Wilsonui yra milžiniška.

Dantų sveikatos savaitė

Illinojaus universiteto dantisterijos kolegija pradėjo kampaniją už sveikesnius dantis Chicago miesto vakarinėje dalyje. Tuo tikslu kolegijos patalpose, 808 S. Wood St., nuo balandžio 14 iki 19 d. bus "atdarų dantų" savaitė, tai yra visi galės atvykti ir susipažinti su dantų higienos priemonėmis; be to, keturiolika tos kolegijos dantų gydytojų bent dvidešimtyje vietovių padarys gyventojams viešus pranešimus kaip užlaikyti sveikus dantis, kaip juos valyti.

kokią pastą ir šepetukus vartoti ir t.t.

Už dešimties metų turėsime šunų širdis

Minnesotos universiteto chirurgijos profesorius Dr. C. Walton Lillehei, kalbėdamas Amerikos kardiologų (širdies specialistų) draugijos susirinkime pranešė, kad vėliausiai už 10 metų bus galima pakeisti sergančias, sužalotas ir sudėvėtas žmonių širdis naujomis sveikomis širdimis arba tam tikrais mechanizmais — kraujo pompomis. "Problema pakeisti nesveikas širdis sveikomis arba mechaniskais prietaisais yra mažiau sudėtinga negu nusiuntimas žmogaus į mėnulį. Visa, kas yra reikalinga tuo reikalu žinoti, jau yra žinoma. Pasisekimas priklausys nuo to, kiek daug dar tyrinėjimų mes norime padaryti", pasakė Dr. Lillehei. Pasisekimas persodinti žmonių širdis bus pasiektas jau už 2 iki 5 metų.

Į klausimą, kas norės savo sveiką širdį atiduoti kitam, tyrinėjant nesveiką širdį, Dr. Lillehei atsakė, kad pirmoje eilėje sveikos širdys bus paimamos iš tokių žmonių, kurie bus mirę kitokiomis, ne širdies ligomis, ir jų paaukotos širdys bus laikomos širdžių bankuose, kaip dabar kad yra laikomas donorų kraujas, akių ragenos, kaulai, kremzlės ir kt. kūno dalys. Bet daktaras daugiausiai vilčių deda į tokią galimybę, kad žmonių nesveiką širdį bus galima sėkmingai pakeisti veršų, šunų, kiaulių ar babunų širdimis.

Žmogaus kūno organai gali tverti iki 150 metų, o davus mechanistinę širdį, žmogus galės gyventi "Matuzeliaus" amžių.

Kalbėta kaip į sieną

Kaimynė susijaudinusi skundžiasi kaimynei: — Trūksta man žodžių, koks baisus tas mano vyras! — Kodėl taip susijaudinusi? — Pamanykite tik, prieš tris mėnesius apkurto, o man apie tai tik vakar pasakė.

SUGRĮŽAU IR DIRESIU PASTOVIAI P O V I L O PLAUKU KIRPYKLOJE BILDGEORTE. Kviečiame atsilankyti senus ir naujus klientus. 752 W. 33rd St. — Tel. 326-9575 Povilas Petkevičius

REMODELING REPAIRING DORMERS REC. ROOMS CEMENT BRICKWORK ELECTRIC - PLUMBING - HEATING Tel. 681-0123 Licensed — insured. City & Suburbs DEAL DIRECT WITH GEORGE CONSTRUCTION CO. GENERAL CONTRACTORS

PAVASARIS JAU ČIA PATI Mes gavome naują transportą geriausias rūšies dažų, 1963 metų sienoms lipinti popierių pavyzdžių ir kitų reikmenų. Kainos labai sumažintos. Pirkite dabar, sutapsysite! BIELAWA BROS. PAINTS & WALLPAPER 1434 W. Chicago Avenue Tel. MO 6-0266

ANT BONUS SĄSKAITŲ

ir

APDRAUSTA

Didesnis uždarbis už sutaupius; parentas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. • Chicago 32 Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

UNion 6-9206

Baltic Hotel

7643 HARDING AVENUE

MIAMI BEACH 41, FLORIDA BLOKAS NUO PAJURIO

Sophie ir Bernice Welicka

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING IS TOLI IR ARTI

Mažyji dideli traukai — Naujaisi įrašymo traukai — Tęjų metų patyrimas — Pigus ir sąžiningas palarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 38th St. Tel. WIlbrook 5-9209

VALANDOS: Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet. Antrad. " 9 " 4 " " Trečiad. uždaryta visą dieną Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet. Penktad. " 9 " 8 " " Šeštad. " 9 " 12:30 " "

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

4 1/2% Dividend on Investment Accounts

LOS ANGELES, CALIF.

Pagražintas ir nepagražintas Vasario 16 minėjimo vaizdas

Draugo dienraštis vasario 19 d. išspausdino savo korespondento J. Viekšnio rašinį apie Vasario 16 minėjimą. Pagal jį — viskas buvo labai puikiai. Tas pats dienraštis kovo 1 d. "Laiškai Draugui" skyrė jėgą asmenims, pasirašiusio "Dalyvis", to pat Vasario 16 minėjimo išpučius, bet aprašomas vaizdas nepuikūs — liūdnas.

J. Viekšnis rašo: — "Los Angeles lietuviai savo nepriklausomybės šventę kasmet švenčia įvairiai ir prasmingai ir laisvės kovos žibintus kas kart aukščiau kelia".

Iškilmingam minėjimui — "puikiai jam vadovavo Alto sk. pirm. inž. Julius Jodelė".

"Grazios sumos kasmet sudedamos ir šalpai ir laisvinimo kovai vesti".

"I Hollywood Roosevelt viešbutį Lietuvos atstovą pagerbti susirinko graži publika, kurios tarpe garbės svečiais matėme kelioliką įtakingų kitataučių".

Dabar pažvelkime, kaip tą "gražią publiką" pavaizduoja Drauge ponas Dalyvis:

"Reprezentuojamo", — pradedą p. Dalyvis, — "Sekmadienio popietę su žmona išsirengėme į Nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimo iškilminguosius pietus, kadangi buvo skelbiama, jog dalyvaus miesto aukštieji pareigūnai, amerikiečiai draugai bei mūsų atstovai min. Kajeckas. Nedidelį mudu veikė, bet čia nutarėme, reikia dalyvauti. Pareiga.

"Ka gi, sėdime mes viešbučio didžiulėje salėje prie padengtų stalų ir neįtikėtai daimomės į saujelę žmonių, — įskaitant vaikus labai jau negausų būrelį, — kada atvykus miesto galvai kalbėtojas štai giriasi, kad mūsų Los Angeles kolonija išaugo jau iki dvylikos tūkstančių dūšių. Kur jie yra? — klausiu žmonos. Turbūt ne ta grupė minėjimą rengė, tai nėjo — atsako nusiminusi".

Taigi. Komendantai beveik nebereikalingi. Draugo dienraštyje viskas puikiai atrodo, kai rašo toks puikus teisybės nemylėtojas J. Viekšnis. Bet, štai atsirado drąsus p. Dalyvis, kurs nupiešė tikrą vaizdą. Nupiešė ir Draugas išspausdino, lyg ir pats panorėjęs parodyti, koks nepatinkamas korespondentas yra J. Viekšnis. Neseniai Draugas buvo įdėjęs tokią žinią, esą, los-

angeliečių džiaugiamasi, kad Alto centras iš Bridgeporto iškeltas. Žinoma, J. Viekšnis iš savo panagės žinias traukdamas gali ir nežinoti, kur Chicagoje yra Bridgeportas, tačiau Draugo redakcija Bridgeportą pažįsta, bet netikrą dalyką spausdina savo korespondento pajuokai.

Ponas Dalyvis yra nevienas. Galėtume daugiau kaip tuzino vyrų ir moterų nuomones paskelbti, kurie šiam korespondentui telefonavo ar asmeniškai pasakojo, baisesdamiesi, kaip netvarkingi, liūdni ir lietuvius kompromituojantys buvę tie iškilmingi pietūs, kuriuos J. Viekšnis vadina naudingais lietuvių laisvės kovai. Mat, J. Viekšnis tą naudingumą išveda iš to, kad ten nebuvo J. Jodelės mėgiamų lietuviškų dešrų, o kad publikos mažai tebuvo, tas jam nesvarbu.

Žvelkime toliau į Draugo dienraštyje p. Dalyvio pasakojimą, kaip jis Lietuvos šventėje jaučėsi.

"Taip ir praleidau tas kelias valandas", — rašo p. Dalyvis, — "giliame susimastyme. Argi mes dar vis nesuprantame, kad čia bendras reikalas, — sakyčiau, — tautinio solidarumo paradą? Aišku, ne visi vienodai protaujame ir vienoje partijoje nesuabiliame, bet, gerbiame, ruoškime atskirai blynus, subatvarkius bei kaukius balius, — tačiau čia jau išdidumo klausimas. Sukviečiame svečius kongresmanus ir kitus politinius žmones, ir turime su nuraudusiais veidais stebėti, kai tie prieš saujelę energingas kalbas žeria, — tautos mažumai, kurios nėra. O nėra todėl, kad rengėjo veidas nepatinka. Boikotuojame ir tiek!"

Ponas Dalyvis teisingai sako, kad Vasario 16 minėjimas visų bendras reikalas, bet p. Dalyvis neatkreipia dėmesio, jog to nesupranta frontininkai kuchelininkai, kurie Alto organizacijoje sauvailauja, laužo statutą, pinigų leido ne tam, kam jie skirti. Apsirinka p. Dalyvis — veidai rengėjų gražūs, visuomenei lietuviškoj spaudos nuolat, net su dešrų vainikais, išstatomi pasižiūrėti, bet darbeliai kaip kurie labai biauūs.

Dalyvis, turbūt, nežino, kad ir į šią šventę svečius kviečiant vietiniai lietuviai demokratų gerokai derybas turėjo vesti, kol Alto skyr. pirmininkas sutiko į

Vanduo pakilo 20 pėdų ir užliejo keturias ketvirtinaiškas mylias Norwich (Conn.) mieste.

šventę garbės svečių įsileisti buvusį Amerikos pasiuntinį Lietuvai, demokratą Dr. Norem? Patriotizmu ir lietuvių vienybe besisielodamas p. Dalyvis gal nė nežino, kad ministeris J. Kajeckas nuo pernai vasaros savo žodžio neišlaikymu padidino losangeliečių nesantaiką? Ministeris įsipainiojo savo žodžio neišlaikymu į tokią padėtį, kad bene bus pirmasis lietuvių diplomatas, kuriam parapijos salė ir klebonijos durys vizitui buvo uždarytos, nors tas duris ir "klabeno", norėdamas įeiti. Iškilmingai p. ministeris Kajeckas vizitavo teisininką A. Dabšį, kurs pereitų metų Alto susirinkime buvo vienas iš tų žymiųjų Alto statuto laužytojų ir kuris pasiūlė Alto centro veikėjus dergiančią rezoliuciją bei reikalavimą Alto centrą, nors laikinai, atkelti į Los Angeles. Gal dalyvis nė nežino, kad pernai Alto aukos nenuėjo į centrą? Gal neskaitei p. Dalyvis A. Skiriaus, Alto iždininko ir spaustuvininko, raštų Naujienose, kuriuose A. Skirius aiškino, kad spaudos darbams per veiklos metus buvo išleista \$855.36? (Aš netikiu, kad tiek spausdinami išleista, bet yra žmonių, kurie tuo A. Skiriaus teigimu patikėjo ir sako, jog spaustuvė buvo naujas "veiksny", kurį Altas rėmė). Ne veiduose, bet šiuose darbuose boikoto priežasčių ieškotina.

Kai pernai frontininkų kuchelininkų sauvalės buvo iškeltos spaudoje, tai J. Viekšnis (J. Kojelis) Draugo dienraštyje Viekšnybės korespondentą V. Bakūną ir šį Naujienų korespondentą paskelbė visuomenę klaidinančius, o tuo tarpu pats J. Vn. skelbė

neteisybę. Dabar, sausio mėnesio Margučio žurnale, Vytautas Meškauskas įrodinėja, kad J. Viekšnis ir meluoti moka. Savo melus J. Viekšnis neretai mėnėžino, kad ministeris J. Kajeckas nuo pernai vasaros savo žodžio neišlaikymu padidino losangeliečių nesantaiką? Ministeris įsipainiojo savo žodžio neišlaikymu į tokią padėtį, kad bene bus pirmasis lietuvių diplomatas, kuriam parapijos salė ir klebonijos durys vizitui buvo uždarytos, nors tas duris ir "klabeno", norėdamas įeiti. Iškilmingai p. ministeris Kajeckas vizitavo teisininką A. Dabšį, kurs pereitų metų Alto susirinkime buvo vienas iš tų žymiųjų Alto statuto laužytojų ir kuris pasiūlė Alto centro veikėjus dergiančią rezoliuciją bei reikalavimą Alto centrą, nors laikinai, atkelti į Los Angeles. Gal dalyvis nė nežino, kad pernai Alto aukos nenuėjo į centrą? Gal neskaitei p. Dalyvis A. Skiriaus, Alto iždininko ir spaustuvininko, raštų Naujienose, kuriuose A. Skirius aiškino, kad spaudos darbams per veiklos metus buvo išleista \$855.36? (Aš netikiu, kad tiek spausdinami išleista, bet yra žmonių, kurie tuo A. Skiriaus teigimu patikėjo ir sako, jog spaustuvė buvo naujas "veiksny", kurį Altas rėmė). Ne veiduose, bet šiuose darbuose boikoto priežasčių ieškotina.

Lietuvių Dienų žurnale sausio numerį straipsnis "Tarkos ir aukos", o taip pat Draugo išspausdintame p. Dalyvio rašte minimas faktas įrodo, jog yra žmonių, kurie pasisako prieš frontininkų sauvales. Apgailėtauti tik reikia, kad Alto statuto ir vietinių veiklos taisyklių laužymo sąmoksle aktyviai dalyvavo ir keli buvę Lietuvos teisininkai, kuriems turėtų rūpėti teisinis visuomenės auklėjimas, o ne mokymas sauvailauti.

Atsakymas teisininkui P. Kavaliūnui

Prisiminiau teisininkus, prisiminiau ir P. Kavaliūno prašymą, kad per spaudą paskelbčiau, kokios valstybės įstatymais Lietuvos teismai vadovavosi vokiečių okupacijos metu per Antrąjį Pasaulinį karą, etc.

Pranui Kavaliūnui, buvusiam vieno aukštojo Lietuvos teismo teisėjui, reikia trumpai pastebėti, kad permanderingai užsišokai su tokiu klausimu, ypač dar dėdamasis dideliu teisės ir spaudos žinovu. Nesvarbu, kur Tamsta buvai, neskaitei ar užmiršai, bet J. Klauseikis Tamstos iškeltais klausimais rašė ir Tamstos neprašytas. Atsakymą gali rasti šiuose J. Klauseikio straipsniuose:

Lietuviškieji teismai ir jų kova už žydų teises, (1949 m.); Okupacijoje Lietuvos teismai neveikė, 1953 m.); Teismai pagal P. Stravinską, (1953 m.); B. Ivanauską ir J. Liūdžių prisimebant, (1961 m.); Apie nacistinės teisės įvesdinimą Lietuvon, (1952 m.) — šis straipsnis pasirašytas ne J. Klauseikio pseudonimu, bet autorius tas pats. Neprošalį būtų ponui P. Kavaliūnui, susidomėjusiam J. Klauseikio straipsniais, dėl proto inteligencijos pasiskaityti dar ir šiuos straipsnius: Lietuvos sovietizacija, (1951 m.); Lietuva tarptautiniame turguje, (1952 m.); "Naujoji Europa" Lietuvoje, (1952 m.).

Buvo laikas, kai Chicagoje įsikūrė atskira teisininkų tremtinių organizacija, R. Skipičio vadovaujama, ir prie bendrinės teisininkų draugijos, B. Kalvaičio pirmininkautos, teprisidėjo tik tada, kai išsireikalavo, jog teisininkų draugijos centro valdyba bus Chicagoje. Pirmininkavimas — R. Skipičiui teko. Apie tuos laikus p. P. Kavaliūnas galėtų pasiskaityti rašinėlius ar korespondencijas: Iš teisininkų veiklos, (1952 m.); Naujas laikraštis ir naujos teisininkų "tra-

Vieną Eichmaną pakorė dar prieš 2,500 metų

Žydai šį savaitgalį švenčia vieną linksmą tautinę Purim šventę, kuri yra paremta Esteros knygos surašytomis padavimais, kaip penktame šimtmetyje prieš Kristų gražuolė žydė Estera išgelbėjusi savo tautą, įsigerindama Persijos karaliui Ahasuerui.

Esteros knyga (Book of Esther), kuri įeina į žydų biblijos arba Senojo Testamento sudėtį, faktiškai yra viena iš seniausių puikiai parašytų novelių-fikcijų, turinti visus elementus geram Hollywoodo filmui: linksmą gyvenimą mėgstantis karalius, karaliaus dvaro puotos ir ištaigos, dvi gražios karalienės, sąmokslas prieš karaliaus gyvybę, niekšo planas išnaikinti visą tautą, ir galų gale "happy ending" — niekšas pakartas, o kiti visi išgelbėti ir laimingi.

Kaip Esteros knygos surašyta, persų karalius Ahasuerus turėjo labai nedora ministerį pirmininką vardu Haman. Truputį primena Eichmaną. Tas Haman labai nemėgo žydų ir buvo sudaręs planą kaip visą žydų tautą, tada buvusią Persijos pajungtą, išnaikinti, hitleriškai tariant, padaryti "final solution". Hamanas buvo viską tiksliai paruošęs ir dieną paskyręs, kurią sostinės aikštėje iškilmingai pakars žydų tautos vadą Mordekajų (Mordecai), ir tai bus ženklų apkalinti ir sunaikinti visus žydus.

Mordekai sąmokslą jautė ir, turėdamas karaliaus meilužių tarpe labai gražią giminaitę Esterą, ją prikalbėjo prisigerinti karaliui ir jam pranešti, kad jo premjeras yra suplanavęs perversmą, kurio metu nužudys karalių ir pats atsistės į jo sostą. Karalius, žinoma, gražuole patikėjo, Hamaną pakorė tose pačiose kartuvėse, kurias jis buvo miesto aikštėje jau pastatęs Mordekajui pakarti, pavardę šalin savo karalienę Vašti ir vedė jaunąją gražuolę Esterą.

Žydams ortodoksams, kaip ir fundamentalistams bibliotams, ši novelė yra "faktas", kuriuo abejoti draudžiama, bet istorijos žinovai tvirtina, kad persų istorija tokio įvykio visiškai nežino. Jei taip ir būtų buvę, tai iš pačios Esteros knygos matyti, jog tuo metu, kada tas Ahasuerus karalius, Estera būtų buvusi mažiausiai 100 metų, o jos giminaitis Mordekajus 120 metų amžiaus. Niekaip netikima istorijai, kad jaunas padauza karalius taip akiai įsimylėtų į šimtametę moterį. Kas dar labiau pakankia Esteros knygos šventumui, tai, kad Esteros (Esther) vardas yra išvestas iš babiloniečių dievaitės Ištaros (Ishtar), o Mordekajus iš dievo Marduko.

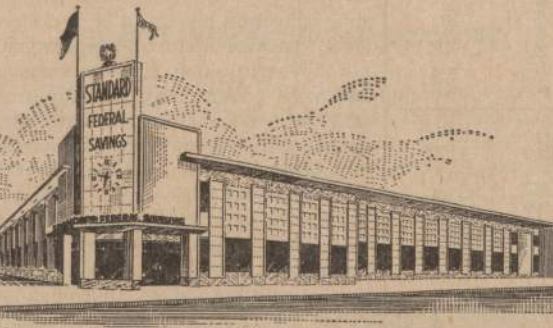
Edward H. Eulenberg rašo Daily News, kad žydų tauta istorijos bėgyje yra pergyvenusi visą seriją panašių Hamanų pasikėsinimų — arti šimto. Paskutinis buvo Eichmanas, kurį patys žydai pernai vasarą pakorė.

J. Klauseikis JP

TAUPLYK STANDARD FEDERAL — STIPRIAUSIOJE CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE

VISOS TAUPYMO SĄSKATOS NESA 4% DIVIDENDO. TURTAS \$84,000,000.00. ATSARGOS FONDAS VIRS \$8,000,000.00.

PASKOLOS DUODAMOS LENGVOMIS SĄLYGOMIS. PASKOLŲ NUOŠIMČIAI PRIKLAUSO NUO ĮMOKEJIMO DYDŽIO IR SVYRUOJA NUO 5% IKI 5 1/4%.

DARBO VALANDOS:
Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antradi. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtadi. 9 iki 8 val. vak.
Penktadi. 9 iki 4 val. vak.
Šeštadi. 9 iki 12 val.

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., President

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ MOKA

4 1/2%

dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN SAUGIOJE LIETUVIŠKOJE BENDROVĖJE!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per three months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusei metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$18.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Diennaršio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$15.00
pusei metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Apžvalga

"GEROVĖ"

OKUPUOTOJ LIETUVŲ

Lietuvos okupantų laikraštis "Tėvynės Balsas" bando sukurti naują Fr. Bulawo laikraštį, tilpusį pereitų metų "Naujienu" num. 274. Okupacijos gynėjas B. Grikštas pasakoja, kaip buvę viskas bloga "buržuazinėje Lietuvoje" ir kaip darbo žmonės buvę nepatenkinti.

O dabar, rašo jisai, žmonės "patenkinti", nes jie "gyvena geriau, prasmingiau ir šviesiau".

Laiško autorius Frank Bulaw, sako jisai, to nežino, nes jisai sėdi Chicagoje ir žiūri į Lietuvą "pro juodus akinius".

Bet jei bolševikinės Rusijos pavergtose Lietuvoje taip jauku, tai kodėl dabartiniai jos valdytojai neleidžia amerikiečiams tenai nuvažiuoti, su žmonėmis laisvai pasikalbėti ir savo akimis pamatyti, kaip jie ten "gerai, prasmingai ir šviesiai" gyvena?

Jei kam leidžiama nuvykti į Vilnių arba kitas okupantų parinktas vietas, tai tokius turistus visur lydi saugumo agentai ir neduoda jiems net aplankyti savo gimines. Giminių, kurie nori su atvikusiu iš Amerikos turistu pasimatyti, turi keliauti pas jį į Vilnių.

Tai visai panašu, kaip laisvėje gyvenančių žmonių pasimatymai su kaliniu: kalėjimo sargas kalinį atveda, leidžia jam kelias minutes pasikalbėti su lankytoju ir veda jį atgal. Lankytojas negauna progos nei aplankyti kalinį jo kameroje, nei su juo privačiai, sargams negirdint, pasišnekėti.

Tokia kalėjimų tvarka visiems suprantama. Bet kodėl su Lietuvos žmonėmis elgiamasi, kaip su kalėjimo įnainiais?

Nepriklausomoje Lietuvoje tokio žmonių laisvės suvaržymo nebuvo. Nebuvo net fašistinės valdžios laikais. Lietuva lankydavo, kas tik norėdavo. Nuvažiavę į Lietuvą, amerikiečiai galėdavo tenai eiti, kur tik norėjo, galėdavo viešėti pas savo gimines ir draugus, galėdavo su jais šnekėtis be policijos ir šnipų priežiūros.

Tegu okupantų "Balso" rašytojas paaiškina, kodėl ta

Na, žinoma! Kas gi Kremliaus boso igalotinui gali daugiau rūpėti, kaip "taika"!

Bet taika su kuo? Ar su tautomis, kurias Kremlius pavergė? ..

Prieš 158 metus

Mūšis prie Trafalgaro

"Aš jaučiu, kad tėvynė dėl manęs netrukus turės nuostolių, statydama man paminklą, ar pagerbdama mane", rašė 1805 m. spalio pradžioje lordas Horatio Nelson, Anglijos Viduržemio jūros laivyno admirolas.

Drąsus admirolas jau buvo pagerbtas, kai prarado vieną akį mūšyje dėl Korsikos ir vieną ranką Tenerifos saloje. Jis jau buvo pagarsėjęs sumušimu Napoleono Egipto laivyno prie Abukir 1798 m.; mylimas, nes sugebėjo sužadinti pasitikėjimą ir kovos dvasią pas jūlius jūrininkus ir tautiečių tarpe už daugelį nuotykių savo aistringos meilės nepatikimai lady Hamilton, britų pasiuntinio Neapolje žmonai.

1805 m. Napoleonas Vakarų Europos žemyne nebeturėjo jokio rimtesnio priešo, Anglijai grūmojo invazijos laivynu ir dėjo pastangas į savo rankas perimti kanalo jūros kontrolę. Jo admirolui Villeneuve klatingu būdu pavyko Nelsoną išvilioti į Vakarinę Indiją. Tačiau, kai Napoleonas galvojo pašalines pavojų iš kanalo zonos, britai tenai tuojuo pasirodė pilname pasiruošime. Dabar jungtinis prancūzų-ispānų laivynas nedrįso pajudėti iš saugaus Cadiz uosto, kurį supo Nelsonas. Pagaliau britai dėmesio nukreipimui pasitraukė.

Pagaliam Villeneuve su 23 laivais išplaukė. Spalio 21 d. rytmetį Nelsonas savo 27 laivus prie Kap Trafalgaro dviejų kolonom nukreipė prieš į pusrutulio formą sukonzentruotas priešo jėgas ir, dar kartą patikrinęs laivus ir įgulas, paskelbė šūkį: "Anglija laukia, kad kiekvienas atliktume savo uždavinį!"

Apie dvyliką valandą dienos prancūzų vėliavinis laivas paleido pirmą šūvį, laivai tuojuo išskėlė kovos vėlavas: Jurgio kryžių ir trispalves. Nekreipdami dėmesio į daug stipresnę prancūzų masyvią artileriją, anglų laivai prasiveržė — su Nelson "Victory" priekyje per priešo liniją. Artilerijos duelė iš artimos distancijos, taiklia šaulių ugnis, lipimas į laivus, imtynės vyras prieš vyrą.

Po trijų valandų mūšio anglų pergalė jau buvo aiški. Prancūzai prarado 20 laivų su 4,500 jūrininkų. Taip pat ir britai tu

menamoji Lietuvos žmonių "gerovė" taip stropiai slepiama nuo amerikiečių akių?

rėjo didelių nuostolių. Nenu-skendo nė vienas laivas, bet visi buvo sunkiai sužaloti, denius dengė užmuštieji ir sužeistieji. Ir Nelson gulėjo mirtinai sužeistas, dar prieš mūšiu prasidedant pervertas šautuvo kulkeles.

Pagarba. Paminklas. Po to Napoleonas su anglų laivynu grumtis daugiau nebedrįso. Nelsono pergalė garantavo Anglijai viešpatavimą jūrose per šimtą metų.

Lietuvio ainis Rusijos soste

Chicago vokiečių Abenblatt iš kažkur ištraukęs mažai kam težinomą naujieną, rašo:

Prieš 350 metų, 1613 m. vasario 21 dieną į Rusijos sostą atsisėdo Michail Feodorovič, pradėdamas Romanovų dinastiją. Jis buvo kilęs iš senos garsios bajorų giminės, prasidėjusios iš apie 1230 metus iš Prūsų ar Lietuvos atkeliavusio Kambilos. Gana anksti Romanovai pradėję užimti žymias valstybines pareigas. Išmintinga vedybų politika jie sugebėję pasiekti laimėjimus dar tuo būdu sustiprinti. Michailas Feodorovičius, Rostovo metropolito ir Maskvos patriarcho Filareto sūnus, buvo 17 metų amžiaus, kai 1613 metais atsisėdo į Rusijos sostą. Jo žymiausias įpėdinis buvo caras Petras Didysis. Su šio vaikaičiu Petru II Romanovų dinastija vyriškoje šakoje išsibaigė 1730 metais, o moteriškoje šakoje išsibaigė 1762 m.

Kviečia pasimokyti mašinomis balsuoti

Apskrities teisėjas Thaddeus V. Adesko praneša, kad nuo šio antradienio kovo 12 d. Miesto Valdybos-Apskrities Valdybos name yra pastatytos balsavimo mašinos, kuriomis kiekvienas atvykęs gali pasimokyti balsuoti. Instrukcijos, kaip tiksliai naudotis balsavimo mašinomis, bus duodamos kasdien nuo 9 val. ryto iki 4:00 val. popiet, iki balandžio 1 dienos imtinai. Instruktoriai atsilankiusiems dar parodys įvairius pavyzdžius ir filmus, kuriais yra aiškkinamos balsavimų procedūros.

Papildomi aldermanų ir specialiųjų teisėjų rinkimai į Muncipalinio teismo vakansijas įvyks balandžio 2 dieną.

Policijos viršininkų konferencija

Conrad Hilton viešbutyje vyksta keturiolikos didžiųjų Amerikos miestų policijos departamentų viršininkų konferencija, kurią atidarė New

vos konkurencijos keturi, o ji buvo gana žymi.

A. Simutis savo knygoje, pavadintoje "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918" (New York, 1942), nurodo tokias dvi pagrindines Lietuvos kooperatyvų organizacijų "Lietūtkio" su jo nariais prekybos kooperatyvais ir "Pienocentro" apyvartas mil. Lt.:

Metai	Lietūtkis ir jo nariai prek. kooper.	Pienocentras	Abi organizacijos
1928	35,6	13,7	49,3
1930	68,1	43,9	112,0
1932	66,2	45,2	111,4
1934	70,0	36,3	106,3
1936	129,3	55,9	185,2
1938	209,1	76,9	286,0
1939	253,2	67,7	320,9

Visų pirma iš lentelės matome, kaip sistematiškai ir be svyravimų augo nurodytų dvių kooperatyvų organizacijų prekybos apyvartos. Tiesa, 1932 m. suma mažesnė už 1930 m. sumą, o 1934 m. dar mažesnė. Bet tai nereikia apyvartų sumažėjimo: minimais metais labai kritę visų prekių kainos; kiekviškai apyvartos padidėjo, bet kritus kainoms, visų jų vertė buvo mažesnė. Dirbant laisvos konkurencijos sąlygose per 11 metų kooperatyvams padidinti

Sovietų premiero Chrusčiovos dukterė Rada ir jos vyras Aleksej Adžubei atvyko į Vatikaną, kad galėtų pasimatyti su popiežium Jonu XXIII. Adžubei yra sovietų "Izvestija" laikraščio redaktorius.

Yorko miesto policijos komisisionierius Michael J. Murphy. Policijos viršininkai suvažiavo pasitarti kaip sekmiausiai kovoti su vis didėjančiu nusikaltimų skaičium. Bus aptarti būdai bei priemonės, kaip susekti nusikaltėlius bei pasidalinti žiniomis, kokios priemonės yra naudojamos nusikaltimų išaiškinimui įvairiuose miestuose.

Chicago policijos būstinės atidarymas

Rytoj bus viešas Chicago policijos atnaujintos ir pertvarkytos būstinės atidarymas publikai nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vakaro. Kas penkiolika minučių bus sudaromos lankytojų grupės, kurioms bus aprodomi įvairūs įrenginiai nusikaltimams išaiškinti bei visos patalpos. Sekmadienį policijos būstinė (1121 S. State St.) taip pat publikai bus atidaryta. Valandos tos pačios: nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vakaro.

Medicinos mokykla gavo \$257,955

Illinois universiteto medicinos mokykla, esanti Chicagoje, gavo iš federalinės valdžios sveikatos tarnybos \$257,955.

Skotų tarpe

Edinburge nuėjo McKintosh pas daktarą ir žiūrį — prie daktaro kabineto durų iškasa su užrašu "Pirmas vizitas vienas svaras, antras 10 šilingų". McKintosh pagalvojęs ir apsidrąšinęs pabėdė į duris, o kai daktaras atvėrė, tarė: — "Aljo, daktare, tai aš ir vėl pas tamstą atėjau". — Gerai, atsakė daktaras, laikydamas duris. — Vartokite vaistus, kuriuos anksčiau prirašiau. Dešimt šilingų.

Kokie žmonės ilgiausiai gyvena?

Turtingieji giminaičiai... Ar daug svečių buvo bankete? Ne, po mažu stalu dar liko vietos.

555. Ties pinigai skiriami tyrinėjimui, kuriam vadovaus dr. Granville A. Bennett ir psichiatras, dr. Ernest Haggard.

Žodžio laisvė SSSR

Dvi vaikuotos bobos Maskvos Raudonojoje Aikštėje palei Lenino mauzoliejų kasa sniegą. Viena ir skundžiasi: "Mus tik už nosies vedžiojo tvirtindami, kad komunizmas įvedus mes būsim ponai, o tikrieji ponai turės galvas valyti!"

— Idiote, juk mes ir esame dabar tie tikrieji ponai!

Skotų tarpe

Edinburge nuėjo McKintosh pas daktarą ir žiūrį — prie daktaro kabineto durų iškasa su užrašu "Pirmas vizitas vienas svaras, antras 10 šilingų". McKintosh pagalvojęs ir apsidrąšinęs pabėdė į duris, o kai daktaras atvėrė, tarė: — "Aljo, daktare, tai aš ir vėl pas tamstą atėjau". — Gerai, atsakė daktaras, laikydamas duris. — Vartokite vaistus, kuriuos anksčiau prirašiau. Dešimt šilingų.

Kokie žmonės ilgiausiai gyvena?

Turtingieji giminaičiai... Ar daug svečių buvo bankete? Ne, po mažu stalu dar liko vietos.

PROF. J. KRIKŠCIONAS

Kokia buvo nepriklausomos Lietuvos pažanga

Kiek brangios buvo šios reformos, galima spręsti iš to, kad jų pasėkoje atsirado apie 170.000 naujų sodybų. 1930 m. surašymas konstatavo Lietuvoje 275.000 ūkių, vadinasi, reformos palietė beveik 62% visų ūkių. Žemės ūkio sąskaitybos biuro duomenys rodo, kad 1932-35 m. vidutiniškai Lietuvoje į žemės ūkio trobesius investuota suma siekė 350 Lt vienam ha. Vadinasi, visi ūkiški trobesiai, kuriuos palietė reformos, galėjo kaštuoti 770 mil. Lt. Reformų palietė ūkininkai tikrumoje išleido kiek mažiau: vienį perkėle senus pastatus, kiti statė trobesius, kurie buvo pigesni už Lietuvos vidurkį ir t. t. Visokių atvejų išleistoji suma buvo stambi; ji sunkia našta galėtų nedidelio, ir, be to, dar karo taip skaudžiai palietė, krašto. Be to, naujosios sąlygos atsidūrę ūkininkai ir naujakuriai nemažai turėjo kitų išlaidų: jiems reikėjo naujai įsigyti ar bent papildyti gyvūnų ir negyvų inventorių, papildomai pirkti sėklas, trąšas; vykdyti aktualiausias melioracijas, kultūriniai iki tam laikui nenaudojami plotai ir t. t. Jei mes teigsime, kad ryšium su minimu 2-ju reformų vykdytu Lietuvos ūkininkija ir vyriausybė turėjo apie 0,8 milijardo li-

tų išlaidų, mes daug neapsiriksime.

Reformos kraštui daug kaštavo, bet jos taip pat davė daug naudos: ariami plotai padidėjo; gyvulių skaičius augo; tiek žemės našumas, tiek gyvulių produkcija kilo. Viso to pasėkoje žmonių mitybos sąlygos pagerėjo; socialinės negerovės susilpnėjo; žemės ūkio gaminių eksportas pakilo.

Minimų dvių reformų pasėkos nebūtų buvusios tokios išganingos ir tokios didelės, jei jų nebūtų lydėję kiti pasitvarkymai, būtent: nepriklausomo gyvenimo metais pavyko suorganizuoti visą ūkininkiją gamybiniam ir kultūriniam darbiui. Ypatingo dėmesio verta 1920—1930 m. išaugusi moderni ūkio forma — kooperacija. Jos tiksliai visų pirma ūkiški, bet ne mažą yra ir jos socialinė bei kultūrinė reikšmė.

Rusų valdomoje Lietuvoje jau buvo atsiradusios kai kurios kooperatinės organizacijos, bet jos tuomet žengė vos pirmuosius žingsnius ir buvo silpnutės. Be to, jos nebuvo įleidusios šaknų į ūkininkų visuomenę, jų pagrindinį krašto luomą: kooperatyvų nariai dažniausia buvo miestiečiai (vartotojų bendrovės) arba dvarininkai (kredito draugijos). Nepriklausomoje Lietuvoje sukurti kooperatyvai bazavosi ūkininkija; narių skaičius prieš 2-ą pasaulinį karą jau siekė šimtus tūkstančių žmonių, jų metinės apyvartos — šimtus milijonų litų.

Čia ne vieta smulkiai aprašinėti Lietuvos kooperatyvus ir jų darbus; būdinges-

nus bruožus ir apimtį vis dėlto reikia suminėti.

Lietuvos kooperacija kūrėsi ir dirbo branzomis: pieno ūkio, kredito, draudimo, prekybinė, linų ūkio ir t. t. Pirmos eilės kooperatyvai buvo išmėtyti po Lietuvos miestelius ir kaimus, o jų centrai rezidavo laikinoje valstybės sostinėje Kaune. Tarp pirmos eilės kooperatyvų ir jų centru tarpinių organizacijų nebuvo, nes gyvenimas rodo, kad tokiam mažam, turėjusiam geras sisisiekimo sąlygas, krašte, kaip Lietuva, jos nereikalingos. Nepriklausančių centrums kooperatyvų, galima sakyti, visai nebuvo. Lietuvos kooperacija buvo laisva, veikė demokratiniais pagrindais: ji buvo gerai organizuota ir centralizuota. (Yra žmonių, kurie teigia, kad Lietuvos kooperacija, palyginti, greit augo dėl to, kad vyriausybė ją rėmė pašalpomis. Tiesa, vyriausybė jai padėdavo — duodavo nebrangių kreditų, koncesijų, — bet jokių pašalpų niekuomet nedavė. Eksporto premijos ūkininkams buvo išmokamos per kooperatinės organizacijas; iš čia ir atsirado legenda apie kooperatyvų šelpimą išdo lėšomis). Kai kurias branzas, kaip pav., pieno ūkį, asmeninių ūkininkų kreditą, kontroliavo vien kooperatyvai; kitoje jie dirbo lygiagrečiai su privačiais asmenimis ir privačiomis biznio bendrovėmis. Tą vietą, kurią Lietuvos kooperacija buvo užėmusi paskutiniiais nepriklausomo gyvenimo metais, ji išsikovojo palaipsniui lais-

vos konkurencijos keturi, o ji buvo gana žymi. A. Simutis savo knygoje, pavadintoje "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918" (New York, 1942), nurodo tokias dvi pagrindines Lietuvos kooperatyvų organizacijų "Lietūtkio" su jo nariais prekybos kooperatyvais ir "Pienocentro" apyvartas mil. Lt.:

Kaip yra apgaulinėjami žmonės

Perspėjami apie netikrus vaistus ir "sveikatos maistą"

Įkalbinėjimai, apgaulinėjimai ir kitoki būdai amerikiečių išnaudojimui yra tiriami Vašingtono Specialaus Senato Komiteto. Šio Komiteto pirmininko, Mičigano valstijos senatoriaus Pat McNamara, vadovaujami apklausinėjimai prasidėjo 1963 m. sausio mėn. 15 d.

"Senų laikų medicinos parodija yra pakeista sofistikuotų prikalbinėtojų ir apgavikų", pasakė senatorius McNamara. Vien tik kenčia nuo sąnarių uždegimo (artrito) ligoniai išleidžia daugiau kaip 250 milijonų dolerių už netikrus vaistus, gydymą ir gydymo priemones. Vartotojo protekcija pasidarė vis didėjantis viešas susirūpinimas. Aišku, kad vartotojų reikia, ir jis turi teisę gauti daugiau informacijų.

"Senesnio amžiaus piliečiai kenčia daug daugiau negu jaunesnio amžiaus. Jų gyvenimo santaupos, išleistos niekam netikusiam "gydymui", apgaulingos į pensiją išėjimo programos, bevertė žemė ir t. t. niekad negali būti vėl sugrąžinti metams bėgant. Galėjimasis prarasto turto išblaškyta prieš senesnio amžiaus žmonių širdgėlą už sudėtas viltis ir tikėjimą į apgaulingą gydymą ar netikrą pažadą", pažymėjo Senatorius McNamara.

Daug amerikiečių bereikalingai išleidžia milijoną dolerių už beverčius vaistus ir "sveikatos maistą", apskaičiuoja federaliniai ekspertai. Pusę pinigų yra išleidžiama už vadinamąjį "sveikatos maistą". Štai keli pavyzdžiai, duoti liudininkų Senato Komitetui:

— Dėžutė jūros druskos, verta 12 centų, buvo parduodama

krautuvėse už \$1.50, skelbiant, kad ji gali išgydyti ligas, net ir vėžį bei beprotybę.

— "Vėžio gydymas", parduodamas už \$9.50 už vieną penktadalį šaukšto, buvo iširtas chemikų, kurie rado, jog tų vaistų sudėtyje nebuvo nieko kito, kaip tik mineralinė alyva.

— Vitaminų ir mineralų tabletės, kurios yra parduodamos vaistinėse už 5 dolerius, buvo pardavėjų, einančių nuo durų prie durų, parduodamos už 24 dolerius.

— Gerai pažįstamas lektorius apie sveikatą buvo nuteistas Kalifornijoje už pardavimą "Ambrosia of Gods" (vaisto nuo visų ligų), kurio sudėtį sudarė "tik medus".

Kad galėtų apsaugoti amerikiečius nuo tokių apgavysčių, Federalinė Maisto ir Vaistų Administracija dabar ruošia "Apgavysčių Katalogą". A. C. N. S.

Čikagiečiai uoliai dirba II Tautinių Šokių Šventei

Bruno Sholas yra Repertuaro Komisijos pirmininkas

Patiriama, kad Antrosios Tautinių Šokių Šventės ruošos darbai yra smarkiai pažengę ir rengėjai tiki, jog būsimoji šventė bus dar įspūdingesnė, negu pirmoji. Tam garantija ta, kad II Šokių Šventės Repertuaro komisija yra ta pati, kuri surengė ir I šventę 1961 metais; taigi jau turi patyrimo. Svarbiausia, kad ir dabar komisijai pirmininkauja Bruno Sholas, labiausiai nusipelnęs šioje srityje vyras,

Susirinkime dalyvavo Ed. Sulaitis, Povilas Dirks, V. Pužauskas, A. Čepulis ir vienas sportininkas. Kėl Tysliava buvo gyvas, tai Chicagoje buvo didokas "Vienybės" bendradarbių klubas. Jis pats vienu metu net Gintnerio vadovaujama žurnalistų sąjunga vadino "Vienybės" klubą. Po jo mirties bendradarbių skaičius prarėtojo, žurnalistai nepanoro savęs identifikuoti su "Vienybe", nors dar ir šiandien keli valdybos nariai "Vienybės" bendradarbiauja...

Ed. Sulaitis emėsi iniciatyvos sukviesti pas Dirką šį susirinkimą. Sulaitis nupasakojo susirinkimo tikslą, patarė sudaryti "Vienybės" klubą ir primygtinai reikalavo paskirti A. Čepulį šio klubo pirmininku. Ponas Čepulis pareiškė, kad jis ne politikas ir klubo pirmininku nenorėtų būti. Be to, jo ir sveikata ne stipri, turįs aukštą kraujo spaudimą. Taip pat nurodė, kad vargu jį galima skaityti bendradarbiu. Prieš metus laiko jis parašė vieną raštą "Vienybei", gavė redaktorės laišką, kuriame buvo nurodyta diena, kada minėtas raštas bus laikrastyje. Ta diena praėjo, o raštas nepasirodė. Nuo to laiko nieko nesigirdėjo ir iš redaktorės. Jo raštas nebuvo atspausdintas, tai jis ir nesiskaito bendradarbiu.

Vietoj "Vienybės" klubo reikalų, minėtame susirinkime kilo ginčas dėl buroko ir karvės. Dirks priminęs p. Pužauskui, kad jis, palyginamas kai kuriuos senus žurnalistus su karvėmis, labai nežentelmeniškai ir netaktiškai pasielgęs. Šitokių epitetų žurnalistų sąjungos nariams netiktų segioti. Pužauskas ilgai aiškines, kad jis šiais palyginimais nenorėjęs nieko įžeisti. Palyginimas buvo pavartotas tik dėl minties ryškumui nušviesti. Jaunas sportininkas, pasiklausęs ginčų apie karvę ir buroką, išėjo iš susirinkimo. Netrukus išėjo ir Čepulis, nes turėjęs kitų svarbesnių reikalų. Dirkiui su Pužausku susiginėjus, nebuvo

kurs jau per daugiau kaip 20 metų vadovauja šiai lietuvių liaudies srčiai ir per tą laiką yra ne tik priauginęs šauniu lietuvių ir lietuvių per Ateities šokėjų grupę, bet ir pats savo prieauglį yra įtraukęs į jaunųjų šokėjų Atžalyną. Bruno Sholui nuosirdžiai padeda jo žmona, taip pat kaip jis čia gimusi pavyzdiną lietuvių, Lucille-Melsvaikute.

Kiti ateinančios Šokių Šventės repertuaro komisijos nariai yra: Leokadija Brazilienė, Irena Šilingienė, Ringailė Zotovienė ir Bronė Jameikienė.

Šokių repertuaras jau paruoštas ir seniai išsiuntinėtai įvairioms šokėjų grupėms ir išleistas atskiru leidiniu, vad. "Mūsų šokiai", kurį vėliau galės įsigyti mokyklos ir įvairios kultūrinės organizacijos, suinteresuotos šio gražiausio lietuvių liaudies meno skleidimu jaunųjų tarpe.

Antroje Taut. Šokių šventėje bus atlikta viso 16 šokių, po 8 šokius abiejose dalyse. Trys būsių visiškai nauji šokiai, tai Šubatlė, Gyvataras ir Audėjelė.

Antroje programos dalyje pasirodys jaunieji šokėjai, vadinami Ateities šokių Atžalynu.

Be įvairių šokėjų grupių iš pačios Chicago ir kitų JAV vietų, keturios grupės atvyks iš rengėjai tiki, jog būsimoji šventė bus dar įspūdingesnė, negu pirmoji. Tam garantija ta, kad II Šokių Šventės Repertuaro komisija yra ta pati, kuri surengė ir I šventę 1961 metais; taigi jau turi patyrimo. Svarbiausia, kad ir dabar komisijai pirmininkauja Bruno Sholas, labiausiai nusipelnęs šioje srityje vyras,

Nepavyko sudaryti klubo

Praeitą šeštadienį, kovo 2 dieną, Dirksio svetainėje buvo susirinkę penki žmonės "Vienybės" bendradarbių klubui sudaryti. Buvo pakviesta ir daugiau žmonių, bet ne visi atvyko.

Susirinkime dalyvavo Ed. Sulaitis, Povilas Dirks, V. Pužauskas, A. Čepulis ir vienas sportininkas. Kėl Tysliava buvo gyvas, tai Chicagoje buvo didokas "Vienybės" bendradarbių klubas. Jis pats vienu metu net Gintnerio vadovaujama žurnalistų sąjunga vadino "Vienybės" klubą. Po jo mirties bendradarbių skaičius prarėtojo, žurnalistai nepanoro savęs identifikuoti su "Vienybe", nors dar ir šiandien keli valdybos nariai "Vienybės" bendradarbiauja...

Ed. Sulaitis emėsi iniciatyvos sukviesti pas Dirką šį susirinkimą. Sulaitis nupasakojo susirinkimo tikslą, patarė sudaryti "Vienybės" klubą ir primygtinai reikalavo paskirti A. Čepulį šio klubo pirmininku. Ponas Čepulis pareiškė, kad jis ne politikas ir klubo pirmininku nenorėtų būti. Be to, jo ir sveikata ne stipri, turįs aukštą kraujo spaudimą. Taip pat nurodė, kad vargu jį galima skaityti bendradarbiu. Prieš metus laiko jis parašė vieną raštą "Vienybei", gavė redaktorės laišką, kuriame buvo nurodyta diena, kada minėtas raštas bus laikrastyje. Ta diena praėjo, o raštas nepasirodė. Nuo to laiko nieko nesigirdėjo ir iš redaktorės. Jo raštas nebuvo atspausdintas, tai jis ir nesiskaito bendradarbiu.

Vietoj "Vienybės" klubo reikalų, minėtame susirinkime kilo ginčas dėl buroko ir karvės. Dirks priminęs p. Pužauskui, kad jis, palyginamas kai kuriuos senus žurnalistus su karvėmis, labai nežentelmeniškai ir netaktiškai pasielgęs. Šitokių epitetų žurnalistų sąjungos nariams netiktų segioti. Pužauskas ilgai aiškines, kad jis šiais palyginimais nenorėjęs nieko įžeisti. Palyginimas buvo pavartotas tik dėl minties ryškumui nušviesti. Jaunas sportininkas, pasiklausęs ginčų apie karvę ir buroką, išėjo iš susirinkimo. Netrukus išėjo ir Čepulis, nes turėjęs kitų svarbesnių reikalų. Dirkiui su Pužausku susiginėjus, nebuvo

is ko sudaryti "Vienybės" klubo valdybos. Susirinkusieji išskirstė nieko nenutarę. Iksas

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RASO TEISYBĘ

TRUMPAI

— Al Kumskis ir A. Preibis organizuoja užkandą mūru Richard J. Daley pagerbti. Vakarėnė įvyks Pick-Congress Hotelio salėje kovo 21 dieną, 6 val. kavaro.

— Praeitą šeštadienį K. Dirksio svetainėje įvyko Liet. Pensininkų Sąjungos valdybos posėdis. Nutarta atspausdinti blankus, kad galėtų priimti naujus narius. Taip pat nutarta užsiregistruoti valdžios įstaigose, kad būtų galima kreiptis įvairiais pensininkų reikalais. Taip pat nutarta įsigyti protokolų ir kasos knygas, kad galima būtų užrašyti nutarimus ir pajamas bei išlaidas.

— Žurn. Jonas Vaidelys, prašytas Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos minėjimo komiteto, sutiko ruošti marijampolėčių spaudos parodą minėjimo metu.

— Antanas Umbras, ilgametis Naujienų skaitytojas ir senas Cicero gyventojas, buvo nusiųstas į Passavant ligoninę sveikatos patikrinti. Po savaitės laiko grįžo namo ir rengiasi paminėti savo 75-tą gimtadienį. Umbras yra Dariaus-Girėno Posto čarterio narys. Legiono posto susirinkimus jis gana dažnai lanko. Gydytojas jam įsakė kasdien po porą "burnelių" paimti sveikatos sumetimais. Jei dar kitą tokį gydytoją surastų, tai galėtų keturias "burneles" per dieną sudoroti...

— Ray Eisin, Chicago Tau-pymo ir Skolinimo Bendrovės biznio vedėjo asistentas, ir teisėjas Wells turi pusėtinai darbo. Mat, bendrovės prezidentas ir biznio vedėjas John Pakel atostogauja; Jie sako, jog bendrovės biznis eina gana gerai.

— D. Sebastian (Indianhead Park), grįžęs iš atostogų, kurias praleido Meksikoje, užtikėjo daug medaus. Mat, buvo apie medų visiškai pamiršęs. Tuo medum apdovanojo savo gimines. Sakė, greit ateis vasara ir bus vėl naujo medaus.

— Dr. Stanley Naikelis sako, kad nors Chicagoje ir šalta, tačiau jam geriau čia palka gyventi, negu Floridoje. Esą, čia nėra tų įkyrių vabalų, kurie vargina Floridoje.

— Aleksas Shviragas, turįs valgyklą "Gaiva", 3206 So. Halsted St., šį sekmadienį, kovo 10 dieną, mini savo gimtadienį. Atšlankiusieji tą dieną pietauti bus pavaišinti gerimais. Linkime suaktatvininkai sveikatos ir ilgiausių metų. A. A.

is ko sudaryti "Vienybės" klubo valdybos. Susirinkusieji išskirstė nieko nenutarę. Iksas

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RASO TEISYBĘ

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RASO TEISYBĘ

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RASO TEISYBĘ

LIUDNAS 3 METŲ MIRTIES PRISIMINIMAS
A. A.
JERONIMAS JUOČIUNAS
Gimęs ir gyvenęs Johnson City, Illinois. Mirė 1960 metų kovo 6 dieną, sulaukęs 46 metų amžiaus.
Brangiausias sūneli, palikai mane, savo mylimą motinėle, ir visus artimuosius didžiausioje širdgėloje. Tu iškeliajai ten, kur tavo tėvelis ir du broliukai — Jeronimas ir Dominikas iškeliajai — mirusių miestelį, iš kur jau niekas nebeįėjau.
Didžiausioje širdgėloje liko motina Ona Zinkevičiūtė, pagal tėvus Cernevičiūtė; patėvis Kostas Zinkevičius; brolis Albinas ir jo šeima; mylima brolio dukta Sandra Malvin Phillips ir josios šeima; 4 puseseerės ir 4 pusbroliai ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Lietuvoje liko daug artimų ir giminių.
Mirimo dienoje Dominikonu bažnyčioje bus atliktos trejos šventos mišios už mirusiojo sielą.
Vėlonis išsi tolimame ir motinai nepasiekiamame krašte. Ji negali aplankyti jo kapelio ir aplaistyti jį gailiom asarėm. Amžnųjų miegą jis miegą Tucson, Arizonos juodojo žemelėje. Ten nei paukštėlis nepraskrenda, nei žvėrelis pro šali neprabėga, nes jų ten nėra.
Lauk savo mylimos motinėles, didžiausios širdgėlos kankinamos, pas tave ateinančios. Neilgai teks laukti.
TAVE MYLINTI MOTINA

Brighton Parks Lietuvių Moterų klubo žaidimai pobūvis įvyks sekmadienį, kovo 10 d., Hollywood salėje, 2419 W. 43rd St. Bus gražių dovanų ir po žaidimų vaišės. Pradžią 2:30 v. po pietų. Kviečiame visas nares ir svečius atsilankyti ir linksmai dieną praleisti.
Komisija ir Valdyba

Garfield Parks Lietuvių Pašalpinio klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 10 d. Cicero Lietuvių Liuosybės svetainėje, 14th St. ir 49th Ct. 1 val. popiet. Prašomi visi nariai būtinai atsilankyti, nes yra daug naujo apsvarstyti klubo geroveli.
Mary Medalinkas
Komisija

Lietuvių Moterų Piliiečių Lyga rengia žaidimo popietę sekmadienį, kovo 10 d., Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Bus daug dovanėlių ir užkanda. Maloniai prašom atsilankyti ir smagiai praleisti popietę. Rengėjos laukia Jūs.

LOVEIKIS
Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
Gėlių Vėstuvams, Bankietams ir Pagarbams
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYCIA-GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 69th STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškios koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIOJI IR DIDZIAUSIOJI LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

PROGRAMA
baigsis Bal. 30 d.
JOIN OUR
LENOX WARE
CLUB
FREE 4 piece
place setting to savers

Šį puikų 4 gabalų Lenox stalo indų komplektą vienam asmeniui gausite DOVANŲ, atidare \$100 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėję prie jau turimos. Įmokėję šį pradinį indėlį, Jūs tampaite mūsų Dinnerware klubo nariu ir įgyjate teisę pirkti papildomus komplektus po \$2.49 kiekvieną kartą, kai pridėsite prie savo sąskaitos \$25. Taip pat daug indų galima gauti turint kitas panašias sąskaitas. Šitokio komplekto kaina krautuvėse \$5.70. Garantuojame dvejiems metams, kad Lenox indai nenuskilis, neskilis ir netruks. Tik vienas kompletas dovanų Dinnerware klubo nariui... prašome nereikalauti paštu.

DISTRICT SAVINGS
3430 South Halsted Street / Phone 254-0104

